പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 38

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/i5r

ഭീഷ്മ ഉവാച.

കഥം രാമേണ വിപ്രർഷേ കാന്യകുബ്ജേ തു വാമനഃ.

സ്ഥാപിതഃ ക്വ ച ലബ്ധോസൗ വിസ്തരാന്മമ കീർതയ1.

തഥാ ഹി മധുരാ ചൈഷാ യാ വാണീ രാമകീർതനേ.

കീർതിതാ ഭഗവന്മഹ്യം ഹൃതാ കർണസുഖാവഹ2.

അനുരാഗേണ തം ലോകാഃ സ്നേഹാത്പശ്യംതി രാഘവമ്.

ധർമജ്ഞശ്ച കൃതജ്ഞശ്ച ബുദ്ധ്യാ ച പരിനിഷ്ഠിതഃ3.

പ്രശാസ്തി പൃഥിവീം സർവാം ധർമേണ സുസമാഹിതഃ.

തസ്മിൻശാസതി വൈ രാജ്യം സർവകാമഫലാദ്രുമാഃ4.

രസവംതഃ പ്രഭൂതാശ്ച വാസാംസി വിവിധാനി ച.

അകൃഷ്ടപച്യാ പൃഥിവീ നിഃസപത്നാ മഹാത്മനഃ5.

ദേവകാര്യം കൃതം തേന രാവണോ ലോകകംടകഃ.

സപുത്രോമാത്യസഹിതോ ലീലയൈവ നിപാതിതഃ6.

തസ്യബുദ്ധിസ്സമുത്പന്നാ പൂർണേ ധർമേ ദ്വിജോത്തമ.

തസ്യാഹം ചരിതം സർവം ശ്രോതുമിച്ഛാമി വൈ മുനേ7.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

കസ്യചിത്ത്വഥ കാലസ്യ രാമോ ധർമപഥേ സ്ഥിതഃ.

യച്ചകാര മഹാബാഹോ ശൃണുഷ്വൈകമനാ നൃപ8.

സസ്മാര രാക്ഷസേംദ്രം തം കഥം രാജാ വിഭീഷണഃ.
ലംകായാം സംസ്ഥിതോ രാജ്യം കരിഷ്യതി ച രാക്ഷസഃ9.
ഗീർവാണേഷു പ്രാതികൂല്യം വിനാശസ്യ തു ലക്ഷണമ്.
മയാ തസ്യ തു തദ്ദത്തം രാജ്യം ചംദ്രാർകകാലികമ്10.
തസ്യാവിനാശതഃ കീർതിഃ സ്ഥിരാ മേ ശാശ്വതീ ഭവേത്.
രാവണേന തപസ്തപ്തം വിനാശായാത്മനസ്ത്വിഹ11.
വിധ്വസ്തഃ സ ച പാപിഷ്ഠോ ദേവകാര്യേ മയാധുനാ.
തദിദാനീം മയാന്വേഷ്യഃ സ്വയം ഗത്വാ വിഭീഷണഃ12.
സംദേഷ്ടവ്യം ഹിതം തസ്യ യേന തിഷ്ഠേത്സ ശാശ്വതമ്.
ഏവം ചിംതയതസ്തസ്യ രാമസ്യാമിതതേജസഃ13.
ആജഗാമാഥ ഭരതോ രാമം ദൃഷ്ട്വാബ്രവീദിദമ്.
കിം ത്വം ചിംതയസേ ദേവ ന രഹസ്യം വദസ്വ മേ14.
ദേവകാര്യേ ധരായാം വാ സ്വകാര്യേ വാ നരോത്തമ.
ഏവം ബ്രുവംതം ഭരതം ധ്യായമാനമവസ്ഥിതമ്15.
അബ്രവീദ്രാഘവോ വാക്യം രഹസ്യം തു ന വൈ തവ.
ഭവാൻബഹിശ്ചരഃ പ്രാണോ ലക്ഷ്മണശ്ച മഹായശാഃ16.
അവേദ്യം ഭവതോ നാസ്തി മമ സത്യം വിധാരയ.
ഏഷാ മേ മഹതീ ചിംതാ കഥം ദേവൈർവിഭീഷണഃ17.
വർതതേ യദ്ധിതാർഥം വൈ ദശഗ്രീവോ നിപാതിതഃ.
ഗമിഷ്യേ തദഹം ലംകാം യത്ര ചാസൗ വിഭീഷണഃ18.
തം ച ദൃഷ്ട്വാ പുരീം താം തു കാര്യമുക്ത്വാ ച രാക്ഷസമ്.
ആലോക്യ സർവവസുധാം സുഗ്രീവം വാനരേശ്വരമ്19.
മഹാരാജം ച ശത്രുഘ്നം ഭാതൃപുത്രാംശ്ച സർവശഃ.
ഏവം വദതി കാകുത്സ്ഥേ ഭരതഃ പുരതഃ സ്ഥിതഃ20.
ഉവാച രാഘവം വാക്യം ഗമിഷ്യേ ഭവതാ സഹ.
ഏവം കുരു മഹാബാഹോ സൗമിത്രിരിഹ തിഷ്ഠതു21.

ഇത്യുക്ത്വാ ഭരതം രാമഃ സൗമിത്രം ചാഹ വൈ പുരേ.
രക്ഷാകാര്യാ ത്വയാ വീര യാവദാഗമനം ഹി നൗ22.
ഏവം ലക്ഷ്മണമാദിശ്യ ധ്യാത്വാ വൈ പുഷ്പകം നൃപ.
ആരുരോഹ സ വൈ യാനം കൗസല്യാനംദവർധനഃ23.
പുഷ്പകം തു തതഃ പ്രാപ്തം ഗാംധാരവിഷയോ യതഃ.
ഭരതസ്യ സുതൗ ദൃഷ്ട്വാ ജഗന്നീതിം നിരീക്ഷ്യ ച24.
പൂർവാം ദിശം തതോ ഗത്വാ ലക്ഷ്മണസ്യ സുതൗ യതഃ.
പുരേഷു തേഷു ഷഡ്രാത്രമുഷിത്വാ രഘുനംദനൗ25.
ഗതൗ തേന വിമാനേന ദക്ഷിണാമഭിതോ ദിശമ്.
ഗംഗായാമുനസംഭേദം പ്രയാഗമൃഷിസേവിതമ്26.
അഭിവാദ്യ ഭരദ്വാജമത്രേരാശ്രമമീയതുഃ.
സംഭാഷ്യ ച മുനീംസ്തത്ര ജനസ്ഥാനമുപാഗതൗ27.
രാമ ഉവാച.
അത്ര പൂർവം ഹൃതാ സീതാ രാവണേന ദുരാത്മനാ.
ഹത്വാ ജടായുഷം ഗൃധ്രം യോസൗ പിതൃസഖോ ഹി നൗ28.
അത്രാസ്മാകം മഹദ്യുദ്ധം കബംധേന കുബുദ്ധിനാ.
ഹതേന തേന ദഗ്ധേന സീതാസ്തേ രാവണാലയേ29.
ഋഷ്യമൂകേ ഗിരിവരേ സുഗ്രീവോ നാമ വാനരഃ.
സ തേ കരിഷ്യതേ സാഹ്യം പംപാം വ്രജ സഹാനുജഃ30.
പംപാസരഃ സമാസാദ്യ ശബരീം ഗച്ഛ താപസീമ്.
ഇത്യുക്തോ ദുഃഖിതോ വീര നിരാശോ ജീവിതേ സ്ഥിതഃ31.
ഇയം സാ നലിനീ വീര യസ്യാം വൈ ലക്ഷ്മണോവദത്.
മാ കൃഥാഃ പുരുഷവ്യാഘ്ര ശോകം ശത്രുവിനാശന32.
ആജ്ഞാകാരിണി ഭൃത്യേ ച മയി പ്രാപ്സ്യസി മൈഥിലീമ്.
അത്ര മേ വാർഷികാ മാസാ ഗതാ വർഷശതോപമാഃ33.
അത്രൈവ നിഹതോ വാലീ സുഗ്രീവാർഥേ പരംതപ.

ഏഷാ സാ ദൃശ്യതേ നൂനം കിഷ്കിംധാ വാലിപാലിതാ34.

യസ്യാം വൈ സ ഹി ധർമാത്മാ സുഗ്രീവോ വാനരേശ്വരഃ.

വാനരൈഃ സഹിതോ വീര താവദാസ്തേ സമാഃ ശതമ്35.

വാനരൈസ്സഹ സുഗ്രീവോ യാവദാസ്തേ സഭാം ഗതഃ.

താവത്ത്രാഗതൗ വീരൗ പുര്യാം ഭരതരാഘവൗ36.

ദൃഷ്ട്വാ സ ഭ്രാതരൗ പ്രാപ്തൗ പ്രണിപത്യാബ്രവീദിദമ്.

ക്വ യുവാം പ്രസ്ഥിതൗ വീരൗ കാര്യം കിം നു കരിഷ്യഥഃ37.

വിനിവേശ്യാസനേ തൗ ച ദദാവർഘ്യേ സ്വയം തദാ.

ഏവം സഭാസ്ഥിതേ തത്ര ധർമിഷ്ടേ രഘുനംദനേ38.

അംഗദോഥ ഹനൂമാംശ്ച നലോ നീലശ്ച പാടലഃ.

ഗജോ ഗവാക്ഷോ ഗവയഃ പനസശ്ച മഹായശാഃ39.

പുരോധസോ മംത്രിണശ്ച ദൈവജ്ഞോ ദധിവക്രകഃ.

നീലശ്ശതബലിർമൈന്ദോ ദ്വിവിദോ ഗംധമാദനഃ40.

വീരബാഹുസ്സുബാഹുശ്ച വീരസേനോ വിനായകഃ.

സൂര്യാഭഃ കുമുദശ്ചൈവ സുഷേണോ ഹരിയൂഥപഃ41.

ഋഷഭോ വിനതശ്ചൈവ ഗവാഖ്യോ ഭീമവിക്രമഃ.

ഋക്ഷരാജശ്ച ധൂമ്രശ്ച സഹസൈന്യൈരുപാഗതാഃ42.

അംതഃപുരാണി സർവാണി രുമാ താരാ തഥൈവ ച.

അവരോധോംഗദസ്യാപി തഥാന്യാഃ പരിചാരികാഃ43.

പ്രഹർഷമതുലം പ്രാപ്യ സാധുസാധ്വിതി ചാബ്രുവൻ.

വാനരാശ്ച മഹാത്മാനഃ സുഗ്രീവസഹിതാസ്തദാ44.

വാനര്യശ്ച മഹാഭാഗാസ്താരാദ്യാസ്തത്ര രാഘവമ്.

അഭിപ്രേക്ഷ്യാശ്രുകംഠ്യശ്ച പ്രണിപത്യേദമബ്രുവൻ45.

ക്വ സാ ദേവീ ത്വയാ ദേവ യാ വിനിർജിത്യരാവണമ്.

ശുദ്ധിം കൃത്വാ ഹി തേ വഹ്നൗ പിതുരഗ്ര ഉമാപതേഃ46.

ത്വയാനീതാ പുരീം രാമ ന താം പശ്യാമി തേഗ്രതഃ.

ന വിനാ ത്വം തയാ ദേവ ശോഭസേ രഘുനംദന47.

ത്വയാ വിനാപി സാധ്വീ സാ ക്വ നു തിഷ്ഠതി ജാനകീ.

അന്യാം ഭാര്യാം ന തേ വേദ്മി ഭാര്യാഹീനോ ന ശോഭസേ48.

ക്രൗംചയുഗ്മം മിഥോ യദ്വച്ചക്രവാകയുഗം യഥാ.

ഏവം വദംതീം താം താരാം താരാധിപസമാനനാമ്49.

പ്രാഹ പ്രവചസാം ശ്രേഷ്ഠോ രാമോ രാജീവലോചനഃ.

ചാരുദംഷ്ട്രേ വിശാലാക്ഷി കാലോ ഹി ദുരതിക്രമഃ1.38.50.

സർവം കാലകൃതം വിദ്ധി ജഗദേതച്ചരാചരമ്.

വിസൃജ്യതാഃ സ്ത്രിയഃ സർവാഃ സുഗ്രീവോഭിമുഖഃ സ്ഥിതഃ51.

സുഗ്രീവ ഉവാച.

ഭവംതൗ യേന കാര്യേണ ഇഹായാതൗ നരേശ്വരൗ.

തച്ചാപി കഥ്യതാം ശീഘ്രം കൃത്യകാലോ ഹി വർതതേ52.

ബ്രുവാണമേവം സുഗ്രീവം ഭരതോ രാമചോദിതഃ.

ആചചക്ഷേ ച ഗമനം ലംകായാം രാഘവസ്യ തു.

തൗ ചാബ്രവീച്ച സുഗ്രീവോ ഭവദ്ഭ്യാം സഹിതഃ പുരീമ്53.

ഗമിഷ്യേ രാക്ഷസം ദേവ ദ്രഷ്ടും തത്ര വിഭീഷണമ്.

സുഗ്രീവേണൈവമുക്തേ തു ഗച്ഛസ്വേത്യാഹ രാഘവഃ54.

സുഗ്രീവോ രാഘവൗ തൗ ച പുഷ്പകേ തു സ്ഥിതാസ്ത്രയഃ.

താവത്പ്രാപ്തം വിമാനം തു സമുദ്രസ്യോത്തരം തടമ്55.

അബ്രവീദ്ഭരതം രാമോ ഹ്യത്ര മേ രാക്ഷസേശ്വരഃ.

ചതുർഭിഃ സചിവൈഃ സാർധം ജീവിതാർഥേ വിഭീഷണഃ56.

പ്രാപ്തസ്തതോ ലക്ഷ്മണേന ലംകാരാജ്യേഭിഷേചിതഃ.

അത്ര ചാഹം സമുദ്രസ്യ പരേപാരേ സ്ഥിതസ്ത്ര്യഹമ്57.

ദർശനം ദാസ്യതേ മ്യേസൗ ജ്ഞാതികാര്യം ഭവിഷ്യതി.

താവന്ന ദർശനം മഹ്യം ദത്തമേതേന ശത്രുഹൻ58.

തതഃ കോപഃ സുമദ്ഭൂതശ്ചതുർഥേഹനി രാഘവ.

ധനുരായമ്യ വേഗേന ദിവ്യമസ്ത്രം കരേ ധൃതമ്59.

ദൃഷ്ട്വാ മാം ശരണാന്വേഷീ ഭീതോ ലക്ഷ്മണമാശ്രിതഃ.

സുഗ്രീവേണാനുനീതോ്ഽസ്മി ക്ഷമ്യതാം രാഘവ ത്വയാ60.

തതോ മയോത്ക്ഷിപ്തശരോ മരുദേശേ ഹ്യപാകൃതഃ.

തതസ്സമുദ്രരാജേന ഭൃശം വിനയശാലിനാ61.

ഉക്തോഹം സേതുബംധേന ലംകാം ത്വം വ്രജ രാഘവ.

ലംഘയിത്വാ നരവ്യാഘ്ര വാരിപൂർണം മഹോദധിമ്62.

ഏഷ സേതുർമയാ ബദ്ധഃ സമുദ്രേ വരുണാലയേ.

ത്രിഭിർദിനൈഃ സമാപ്തിം വൈ നീതോ വാനരസത്തമൈഃ63.

പ്രഥമേ ദിവസേ ബദ്ധോ യോജനാനി ചതുർദശ.

ദ്വിതീയേഹനി ഷട്ത്രിംശത്തൃതീയേർധശതം തഥാ64.

ഇയം സാ ദൃശ്യതേ ലംകാ സ്വർണപ്രാകാരതോരണാ.

അവരോധോ മഹാനത്ര കൃതോ വാനരസത്തമൈഃ65.

അത്ര യുദ്ധം മഹദ്വൃത്തം ചൈത്രാശുക്ലചതുർദശി.

അഷ്ടചത്വാരിംശദ്ദിനം യത്രാസൗ രാവണോ ഹതഃ66.

അത്ര പ്രഹസ്തോ നീലേന ഹതോ രാക്ഷസപുംഗവഃ.

ഹനൂമതാ ച ധൂമ്രാക്ഷോ ഹ്യത്രൈവ വിനിപാതിതഃ67.

മഹോദരാതികായൗ ച സുഗ്രീവേണ മഹാത്മനാ.

അത്രൈവ മേ കുംഭകർണോ ലക്ഷ്മണേനേംദ്രജിത്തഥാ68.

മയാ ചാത്ര ദശഗ്രീവോ ഹതോ രാക്ഷസപുംഗവഃ.

അത്ര സംഭാഷിതും പ്രാപ്തോ ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ69.

പാർവത്യാ സഹിതോ ദേവഃ ശൂലപാണിർവൃഷധ്വജഃ.

മഹേംദ്രാദ്യാഃ സുരഗണാഃ സഗംധർവാസ്സ കിംനരാഃ70.

പിതാ മേ ച സമായാതോ മഹാരാജസ്ത്രിവിഷ്ടപാത്.

വൃതശ്ചാപ്സരസാം സംഘൈർവിദ്യാധരഗണൈസ്തഥാ71.

തേഷാം സമക്ഷം സർവേഷാം ജാനകീ ശുദ്ധിമിച്ഛതാ.

ഉക്താ സീതാ ഹവ്യവാഹം പ്രവിഷ്ടാ ശുദ്ധിമാഗതാ72.

ലംകാധിപൈഃ സുരൈർദൃഷ്ടാ ഗൃഹീതാ പിതൃശാസനാത്.

അഥാപ്യുക്തോഥ രാജ്ഞാഹമയോധ്യാം ഗച്ഛ പുത്രകമ്73.

ന മേ സ്വർഗോ ബഹുമതസ്ത്വയാ ഹീനസ്യ രാഘവ.

താരിതോഹം ത്വയാ പുത്ര പ്രാപ്തോഽസ്മീന്ദ്രസലോകതാമ്74.

ലക്ഷ്മണം ചാബ്രവീദ്രാജാ പുത്ര പുണ്യം ത്വയാർജിതമ്.

ഭ്രാത്രാസമമഥോ ദിവ്യാംല്ലോകാൻപ്രാപ്സ്യസി ചോത്തമാൻ75.

ആഹൂയ ജാനകീം രാജാ വാക്യം ചേദമുവാച ഹ.

ന ച മന്യുസ്ത്വയാ കാര്യോ ഭർതാരം പ്രതി സുവ്രതേ76.

ഖ്യാതിർഭവിഷ്യത്യേവാഗ്ര്യാ ഭർതുസ്തേ ശുഭലോചനേ.

ഏവം വദതി രാമേ തു പുഷ്പകേ ച വ്യവസ്ഥിതേ77.

തത്ര യേ രാക്ഷസവരാസ്തേ ഗത്വാശു വിഭീഷണം.

പ്രാപ്തോ രാമഃ സസുഗ്രീവശ്ചാരാ ഇത്ഥം തദാഽവദൻ78.

വിഭീഷണസ്തു തച്ഛ്രുത്വാ രാമാഗമനമംതികേ.

ചാരാംസ്താൻപൂജയാമാസ സർവകാമധനാദിഭിഃ79.

അലംകൃത്യ പുരീം താം തു നിഷ്ക്രാന്തഃ സചിവൈഃ സഹ.

ദൃഷ്ട്വാ രാമം വിമാനസ്ഥം മേരാവിവ ദിവാകരം80.

അഷ്ടാംഗപ്രണിപാതേന നത്വാ രാഘവമബ്രവീത്.

അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ പ്രാപ്താഃ സർവേ മനോരഥാഃ81.

യദ്ദൃഷ്ടൗ ദേവചരണൗ ജഗദ്വംദ്യാവനിംദിതൗ.

കൃതഃ ശ്ലാഘ്യോഽസ്മ്യഹം ദേവ ശക്രാദീനാം ദിവൗകസാം82.

ആത്മാനമധികം മന്യേ ത്രിദശേശാത്പുരംദരാത്.

രാവണസ്യ ഗൃഹേ ദീപ്തേ സർവരത്നോപശോഭിതേ83.

ഉപവിഷ്ടേ തു കാകുത്സ്ഥേ അർഘ്യം ദത്വാ വിഭീഷണഃ.

ഉവാച പ്രാംജലിർഭൂത്വാ സുഗ്രീവം ഭരതം തഥാ84.

ഇഹാഗതസ്യ രാമസ്യ യദ്ദാസ്യേ ന തദസ്തി മേ.

ഇയം ച ലംകാ രാമേണ രിപും ത്രൈലോക്യകംടകമ്85.

ഹത്വാ തു പാപകർമാണം ദത്താ പൂർവം പുരീ മമ.

ഇയം പുരീ ഇമേ ദാരാ അമീ പുത്രാസ്തഥാ ഹ്യഹം86.

സർവമേതന്മയാ ദത്തം സർവമക്ഷയമസ്തു തേ.

തതഃ പ്രകൃതയഃ സർവാ ലംകാവാസിജനാശ്ച യേ87.

ആജഗ്മൂ രാഘവം ദ്രഷ്ടും കൗതൂഹലസമന്വിതാഃ.

ഉക്തോ വിഭീഷണസ്തൈസ്തു രാമം ദർശയ നഃ പ്രഭോ88.

വിഭീഷണേന കഥിതാ രാഘവായ മഹാത്മനേ.

തേഷാമുപായനം സർവം ഭരതോ രാമചോദിതഃ89.

ജഗ്രാഹ വാനരേന്ദ്രശ്ച ധനരത്നൗഘസംചയം.

ഏവം തത്ര ത്ര്യഹം രാമോ ഹ്യവസദ്രാക്ഷസാലയേ90.

ചതുർഥേഹനി സംപ്രാപ്തേ രാമേ ചാപി സഭാസ്ഥിതേ.

കേകസീ പുത്രമാഹേദം രാമം ദ്രക്ഷ്യാമി പുത്രക91.

ദൃഷ്ടേ തസ്മിന്മഹത്പുണ്യം പ്രാപ്യതേ മുനിസത്തമൈഃ.

വിഷ്ണുരേഷ മഹാഭാഗശ്ചതുർമൂർതിസ്സനാതനഃ92.

സീതാ ലക്ഷ്മീർമഹാഭാഗ ന ബുദ്ധാ സാഗ്രജേന തേ.

പിത്രാ തേ പൂർവമാഖ്യാതം ദേവാനാം ദിവിസംഗമേ93.

കുലേ രഘൂണാം വൈ വിഷ്ണുഃ പുത്രോ ദശരഥസ്യ തു.

ഭവിഷ്യതി വിനാശായ ദശഗ്രീവസ്യ രക്ഷസഃ94.

വിഭീഷണ ഉവാച.

ഏവം കുരുഷ്വ വൈ മാതർഗൃഹാണ നവമം വരമ്.

പാത്രം ചംദനസംയുക്തം ദധിക്ഷൗദ്രാക്ഷതൈഃ സഹ95.

ദൂർവയാർഘം സഹ കുരു രാജപുത്രസ്യ ദർശനമ്.

സരമാമഗ്രതഃ കൃത്വാ യാശ്ചാന്യാ ദേവകന്യകാഃ96.

വ്രജസ്വ രാഘവാഭ്യാശം തസ്മാദഗ്രേ വ്രജാമ്യഹമ്.

ഏവമുക്ത്വാ ഗതം രക്ഷോ യത്ര രാമോ വ്യവസ്ഥിതഃ97.

ഉത്സാര്യ ദാനവാൻസർവാന്രാമം ദ്രഷ്ടും സമാഗതാൻ.

സഭാം താം വിമലാം കൃത്വാ രാമം സ്വാഭിമുഖേ സ്ഥിതമ്98.

വിഭീഷണ ഉവാച.

വിജ്ഞാപ്യം ശ്യണു മേ ദേവ വദതശ്ച വിശാംപതേ.

ദശഗ്രീവം കുംഭകർണം യാ ച മാം ചാപ്യജീജനത്99.

ഇയം സാ ദേവമാതാ നഃ പാദൗ തേ ദ്രഷ്ടുമിച്ഛതി.

തസ്യാസ്തു ത്വം കൃപാം കൃത്വാ ദർശനം ദാതു മർഹസി1.38.100.

രാമ ഉവാച.

അഹം തസ്യാഃ സമീപം തു മാതൃദർശനകാംക്ഷയാ.

ഗമിഷ്യേ രാക്ഷസേംദ്ര ത്വം ശീഘ്രം യാഹി മമാഗ്രതഃ101.

പ്രതിജ്ഞായ തു തം വാക്യമുത്തസ്ഥൗ ച വരാസനാത്.

മൂർധ്നി ചാംജലിമാധായ പ്രണാമമകരോദ്വിഭുഃ102.

അഭിവാദയേഹം ഭവതീം മാതാ ഭവസി ധർമതഃ.

മഹതാ തപസാ ചാപി പുണ്യേന വിവിധേന ച103.

ഇമൗ തേ ചരണൗ ദേവി മാനവോ യദി പശ്യതി.

പൂർണസ്സ്യാത്തദഹം പ്രീതോ ദൃഷ്ട്വേമൗ പുത്രവത്സലേ104.

കൗസല്യാ മേ യഥാ മാതാ ഭവതീ ച തഥാ മമ.

കേകസീ ചാബ്രവീദ്രാമം ചിരം ജീവ സുഖീ ഭവ105.

ഭർത്രാ മേ കഥിതം വീര വിഷ്ണുർമാനുഷരൂപധൃത്.

അവതീർണോ രഘുകുലേ ഹിതാർഥേത്ര ദിവൗകസാമ്106.

ദശഗ്രീവ വിനാശായ ഭൂതിം ദാതും വിഭീഷണേ.

വാലിനോ നിധനം ചൈവ സേതുബംധം ച സാഗരേ107.

പുത്രോ ദശരഥസ്യൈവ സർവം സ ച കരിഷ്യതി.

ഇദാനീം ത്വം മയാ ജ്ഞാതഃ സ്മൃത്വാ തദ്ഭർതൃഭാഷിതമ്108.

സീതാ ലക്ഷ്മീർഭവാന്വിഷ്ണുർദേവാ വൈ വാനരാസ്തഥാ.

ഗൃഹം പുത്ര ഗമിഷ്യാമി സ്ഥിരകീർതിമവാപ്നുഹി109.

സരമോവാച.

ഇഹൈവ വത്സരം പൂർണമശോകവനികാസ്ഥിതാ.

സേവിതാ ജാനകീ ദേവ സുഖം തിഷ്ഠതി തേ പ്രിയാ110.

നിത്യം സ്മരാമി വൈ പാദൗ സീതായാസ്തു പരംതപ.

കദാ ദ്രക്ഷ്യാമി താം ദേവീം ചിംതയാനാ ത്വഹർനിശമ്111.

കിമർഥം ദേവദേവേന നാനീതാ ജാനകീ ത്വിഹ.

ഏകാകീ നൈവ ശോഭേഥാ യോഷിതാ ച തയാ വിനാ112.

സമീപേ ശോഭതേ സീതാ ത്വം ച തസ്യാഃ പരംതപ.

ഏവം ബ്രുവന്ത്യാം ഭരതഃ കേയമിത്യബ്രവീദ്വചഃ113.

തതശ്ചേംഗിതവിദ്രാമോ ഭരതം പ്രാഹ സത്വരമ്.

വിഭീഷണസ്യ ഭാര്യാ വൈ സരമാ നാമ നാമതഃ114.

പ്രിയാ സഖീ മഹാഭാഗാ സീതായാസ്സുദൃഢം മതാ.

സർവംകാലകൃതം പശ്യ ന ജാനേ കിം കരിഷ്യതി115.

ഗച്ഛ ത്വം സുഭഗേ ഭർതൃഗേഹം പാലയ ശോഭനേ.

മാം ത്യക്ത്വാ ഹി ഗതാ ദേവീ ഭാഗ്യഹീനം ഗതിര്യഥാ116.

തയാ വിരഹിതഃ സുഭ്രു രതിം വിംദേ ന കർഹിചിത്.

ശൂന്യാ ഏവ ദിശഃ സർവാഃ പശ്യാമീഹ പുനർഭ്രമൻ117.

വിസൃജ്യതാം ച സരമാം സീതായാസ്തു പ്രിയാം സഖീമ്.

ഗതായാമഥ കേകസ്യാം രാമഃ പ്രാഹ വിഭീഷണമ്118.

ദൈവതേഭ്യഃ പ്രിയം കാര്യം നാപരാധ്യാസ്ത്വയാ സുരാഃ.

ആജ്ഞയാ രാജരാജസ്യ വർതിതവ്യം ത്വയാനഘ119.

ലംകായാം മാനുഷോ യോ വൈ സമാഗച്ഛേത്കഥംചന.

രാക്ഷസൈർന ച ഹംതവ്യോ ദ്രഷ്ടവ്യോസൗ യഥാ ത്വഹമ്120.

വിഭീഷണ ഉവാച.

ആജ്ഞയാഹം നരവ്യാഘ്ര കരിഷ്യേ സർവമേവ തു.

വിഭീഷണേ ഹി വദതി വായൂ രാമമുവാച ഹ121.

ഇഹാസ്തിവൈഷ്ണവീ മൂർതിഃ പൂർവം ബദ്ധോ ബലിര്യയാ.

താം നയസ്വ മഹാഭാഗ കാന്യകുബ്ജേ പ്രതിഷ്ഠയ122.

വിദിത്വാ തദഭിപ്രായം വായുനാ സമുദാഹൃതമ്.

വിഭീഷണസ്ത്വലംകൃത്യ രത്നൈഃ സർവൈശ്ച വാമനമ്123.

ആനീയ ചാർപയദ്രാമേ വാക്യം ചേദമുവാച ഹ.

യദാ വൈ നിർജിതഃ ശക്രോ മേഘനാദേന രാഘവ124.

തദാ വൈ വാമനസ്ത്വേഷ ആനീതോ ജലജേക്ഷണ.

നയസ്വ തമിമം ദേവ ദേവദേവം പ്രതിഷ്ഠയ125.

തഥേതി രാഘവഃ കൃത്വാ പുഷ്പകം ച സമാരുഹത്.

ധനം രത്നമസംഖ്യേയം വാമനം ച സുരോത്തമമ്126.

ഗൃഹ്യ സുഗ്രീവഭരതാവാരൂഢൗ വാമനാദനു.

വ്രജന്നേവാംബരേ രാമസ്തിഷ്ഠേത്യാഹ വിഭീഷണമ്127.

രാഘവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ഭൂയോപ്യാഹ സ രാഘവമ്.

കരിഷ്യേ സർവമേതദ്ധി യദാജ്ഞപ്തം വിഭോ ത്വയാ128.

സേതുനാനേന രാജേംദ്ര പൃഥിവ്യാം സർവമാനവാഃ.

ആഗത്യ പ്രതിബാധേരന്നാജ്ഞാഭംഗോ ഭവേത്തവ129.

കോത്ര മേ നിയമോ ദേവ കിന്നു കാര്യം മയാ വിഭോ.

ശ്രുത്വൈതദ്രാഘവോ വാക്യം രാക്ഷസോത്തമഭാഷിതമ്130.

കാർമുകം ഗൃഹ്യ ഹസ്തേന രാമഃ സേതും ദ്വിധാച്ഛിനത്.

ത്രിർവിഭജ്യ ച വേഗേന മധ്യേ വൈ ദശയോജനമ്131.

ഛിത്വാ തു യോജനം ചൈകമേകം ഖംഡത്രയം കൃതമ്.

വേലാവനം സമാസാദ്യ രാമഃ പൂജാം രമാപതേഃ132.

കൃത്വാ രാമേശ്വരം നാമ്നാ ദേവദേവം ജനാർദനം.

അഭിഷിച്യാഥ സംഗൃഹ്യ വാമനം രഘുനംദനഃ133.

ദക്ഷിണാദുദധേശ്ചൈവ നിർജഗാമ ത്വരാന്വിതഃ.

അംതരിക്ഷാദഭൂദ്വാണീ മേഘഗംഭീരനിഃസ്വനാ134.

രുദ്ര ഉവാച.

ഭോ ഭോ രാമാസ്തു ഭദ്രം തേ സ്ഥിതോഽഹമിഹ സാംപ്രതമ്.

യാവജ്ജഗദിദം രാമ യാവദേഷാ ധരാ സ്ഥിതാ135.

താവദേവ ച തേ സേതു തീർഥം സ്ഥാസ്യതി രാഘവ.

ശ്രുത്വൈവം ദേവദേവസ്യ ഗിരം താമമൃതോപമാമ്136.

രാമ ഉവാച.

നമസ്തേ ദേവദേവേശ ഭക്താനാമഭയംകര.

ഗൗരീകാംത നമസ്തുഭ്യം ദക്ഷയജ്ഞവിനാശന137.

നമോ ഭവായ ശർവായ രുദ്രായ വരദായ ച.

പശൂനാംപതയേ നിത്യം ചോഗ്രായ ച കപർദിനേ138.

മഹാദേവായ ഭീമായ ത്ര്യംബകായ ദിശാംപതേ.

ഈശാനായ ഭഗഘ്നായ നമോസ്ത്വംധകഘാതിനേ139.

നീലഗ്രീവായ ഘോരായ വേധസേ വേധസാ സ്തുത.

കുമാരശത്രുനിഘ്നായ കുമാരജനനായ ച140.

വിലോഹിതായ ധൂമ്രായ ശിവായ ക്രഥനായ ച.

നമോ നീലശിഖംഡായ ശൂലിനേ ദൈത്യനാശിനേ141.

ഉഗ്രായ ച ത്രിനേത്രായ ഹിരണ്യവസുരേതസേ.

അനിംദ്യായാംബികാഭർത്രേ സർവദേവസ്തുതായ ച142.

അഭിഗമ്യായ കാമ്യായ സദ്യോജാതായ വൈ നമഃ.

വൃഷധ്വജായ മുംഡായ ജടിനേ ബ്രഹ്മചാരിണേ143.

തപ്യമാനായ തപ്യായ ബ്രഹ്മണ്യായ ജയായ ച.

വിശ്വാത്മനേ വിശ്വസൃജേ വിശ്വമാവൃത്യ തിഷ്ഠതേ144.

നമോ നമോസ്തു ദിവ്യായ പ്രപന്നാർതിഹരായ ച.

ഭക്താനുകംപിനേ ദേവ വിശ്വതേജോ മനോഗതേ145.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

ഏവം സംസ്തൂയമാനസ്തു ദേവദേവോ ഹരോ നൃപ.

ഉവാച രാഘവം വാക്യം ഭക്തിനമ്രം പുരാസ്ഥിതമ്146.

രുദ്ര ഉവാച.

ഭോ ഭോ രാഘവ ഭദ്രം തേ ബ്രൂഹി യത്തേ മനോഗതമ്.

ഭവാന്നാരായണോ നൂനം ഗൂഢോ മാനുഷയോനിഷു147.

അവതീർണോ ദേവകാര്യം കൃതം തച്ചാനഘ ത്വയാ.

ഇദാനീം സ്വം വ്രജസ്ഥാനം കൃതകാര്യോസി ശത്രുഹൻ148.

ത്വയാ കൃതം പരം തീർഥം സേത്വാഖ്യം രഘുനംദന.

ആഗത്യ മാനവാ രാജൻപശ്യേയുരിഹ സാഗരേ149.

മഹാപാതകയുക്താ യേ തേഷാം പാപം വിലീയതേ.

ബ്രഹ്മവധ്യാദിപാപാനി യാനി കഷ്ടാനി കാനിചിത്1.38.150.

ദർശനാദേവ നശ്യംതി നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ.

ഗച്ഛ ത്വം വാമനം സ്ഥാപ്യ ഗംഗാതീരേ രഘൂത്തമ151.

പൃഥിവ്യാം സർവശഃ കൃത്വാ ഭാഗാനഷ്ടൗ പരംതപ.

ശ്വേതദ്വീപം സ്വകം സ്ഥാനം വ്രജ ദേവ നമോസ്തു തേ152.

പ്രണിപത്യ തതോ രാമസ്തീർഥം പ്രാപ്തശ്ച പുഷ്കരമ്.

വിമാനം തു ന യാത്യൂർധ്വം വേഷ്ടിതം തത്തു രാഘവഃ153.

കിമിദം വേഷ്ടിതം യാനം നിരാലംബേ്ഽമ്ബരേ സ്ഥിതമ്.

ഭവിതവ്യം കാരണേന പശ്യേത്യാഹ സ്മ വാനരമ്154.

സുഗ്രീവോ രാമവചനാദവതീര്യ ധരാതലേ.

സ ച പശ്യതി ബ്രഹ്മാണം സുരസിദ്ധസമന്വിതമ്155.

ബ്രഹ്മർഷിസങ്ഘസഹിതം ചതുർവേദസമന്വിതമ്.

ദൃഷ്ട്വാ്ഽഗത്യാബ്രവീദ്രാമം സർവലോകപിതാമഹഃ156.

സഹിതോ ലോകപാലൈശ്ച വസ്വാദിത്യമരുദ്ഗണൈഃ.

തം ദേവം പുഷ്പകം നൈവ ലംഘയേദ്ധി പിതാമഹമ്157.

അവതീര്യ തതോ രാമഃ പുഷ്പകാദ്ധേമഭൂഷിതാത്.

നത്വാ വിരിംചനം ദേവം ഗായത്ര്യാ സഹ സംസ്ഥിതമ്158.

അഷ്ടാംഗപ്രണിപാതേന പംചാംഗാലിംഗിതാവനിഃ.

തുഷ്ടാവ പ്രണതോ ഭൂത്വാ ദേവദേവം വിരിംചനമ്159.

രാമ ഉവാച.

നമാമി ലോകകർതാരം പ്രജാപതിസുരാർചിതമ്.

ദേവനാഥം ലോകനാഥം പ്രജാനാഥം ജഗത്പതിമ്160.

നമസ്തേ ദേവദേവേശ സുരാസുരനമസ്കൃത.

ഭൂതഭവ്യഭവന്നാഥ ഹരിപിംഗലലോചന161.

ബാലസ്ത്വം വൃദ്ധരൂപീ ച മൃഗചർമാസനാംബരഃ.

താരണശ്ചാസി ദേവസ്ത്വം ത്രൈലോക്യപ്രഭുരീശ്വരഃ162.

ഹിരണ്യഗർഭഃ പദ്മഗർഭഃ വേദഗർഭഃ സ്മൃതിപ്രദഃ.

മഹാസിദ്ധോ മഹാപദ്മീ മഹാദംഡീ ച മേഖലീ163.

കാലശ്ച കാലരൂപീ ച നീലഗ്രീവോ വിദാംവരഃ.

വേദകർതാർഭകോ നിത്യഃ പശൂനാം പതിരവ്യയഃ164.

ദർഭപാണിർഹംസകേതുഃ കർതാ ഹർതാ ഹരോ ഹരിഃ.

ജടീ മുംഡീ ശിഖീ ദംഡീ ലഗുഡീ ച മഹായശാഃ165.

ഭൂതേശ്വരഃ സുരാധ്യക്ഷഃ സർവാത്മാ സർവഭാവനഃ.

സർവഗഃ സർവഹാരീ ച സ്രഷ്ടാ ച ഗുരുരവ്യയഃ166.

കമംഡലുധരോ ദേവഃ സ്രുക്സ്രുവാദിധരസ്തഥാ.

ഹവനീയോഽർചനീയശ്ച ഓംകാരോ ജ്യേഷ്ഠസാമഗഃ167.

മൃത്യുശ്ചൈവാമൃതശ്ചൈവ പാരിയാത്രശ്ച സുവ്രതഃ.

ബ്രഹ്മചാരീ വ്രതധരോ ഗുഹാവാസീ സുപങ്കജഃ168.

അമരോ ദർശനീയശ്ച ബാലസൂര്യനിഭസ്തഥാ.

ദക്ഷിണേ വാമതശ്ചാപി പത്നീഭ്യാമുപസേവിതഃ169.

ഭിക്ഷുശ്ച ഭിക്ഷുരൂപശ്ച ത്രിജടീ ലബ്ധനിശ്ചയഃ.

ചിത്തവൃത്തികരഃ കാമോ മധുർമധുകരസ്തഥാ170.

വാനപ്രസ്ഥോ വനഗത ആശ്രമീ പൂജിതസ്തഥാ.

ജഗദ്ധാതാ ച കർത്താ ച പുരുഷഃ ശാശ്വതോ ധ്രുവഃ171.

ധർമാധ്യക്ഷോ വിരൂപാക്ഷസ്ത്രിധർമോ ഭൂതഭാവനഃ.

ത്രിവേദോ ബഹുരൂപശ്ച സൂര്യായുതസമപ്രഭഃ172.

മോഹകോവംധകശ്ചൈവദാനവാനാംവിശേഷതഃ.

ദേവദേവശ്ച പദ്മാങ്കസ്ത്രിനേത്രോഽബ്ജജടസ്തഥാ173.

ഹരിശ്മശ്രുർധനുർധാരീ ഭീമോ ധർമപരാക്രമഃ.

ഏവം സ്തുതസ്തു രാമേണ ബ്രഹ്മാ ബ്രഹ്മവിദാംവരഃ174.

ഉവാച പ്രണതം രാമം കരേ ഗൃഹ്യ പിതാമഹഃ.

വിഷ്ണുസ്ത്വം മാനുഷേ ദേഹേഽവതീർണോ വസുധാതലേ175.

കൃതം തദ്ഭവതാ സർവം ദേവകാര്യം മഹാവിഭോ.

സംസ്ഥാപ്യ വാമനം ദേവം ജാഹ്നവ്യാ ദക്ഷിണേ തടേ176.

അയോധ്യാം സ്വപുരീം ഗത്വാ സുരലോകം വ്രജസ്വ ച.

വിസൃഷ്ടോ ബ്രഹ്മണാ രാമഃ പ്രണിപത്യ പിതാമഹം177.

ആരൂഢഃ പുഷ്പകം യാനം സംപ്രാപ്തോ മധുരാം പുരീമ്.

സമീക്ഷ്യ പുത്രസഹിതം ശത്രുഘ്നം ശത്രുഘാതിനം178.

തുതോഷ രാഘവഃ ശ്രീമാൻഭരതഃ സ ഹരീശ്വരഃ.

ശത്രുഘ്നോ ഭ്രാതരൗ പ്രാപ്തൗ ശക്രോപേന്ദ്രാവിവാഗതൗ179.

പ്രണിപത്യ തതോ മൂർധ്നാ പംചാംഗാലിംഗിതാവനിഃ.

ഉത്ഥാപ്യ ചാംകമാരോപ്യ രാമോ ഭ്രാതരമംജസാ180.

ഭരതശ്ച തതഃ പശ്ചാത്സുഗ്രീവസ്തദനംതരം.

ഉപവിഷ്ടോഽഥ രാമായ സോഽർഘമാദായ സത്വരം181.

രാജ്യം നിവേദയാമാസ ചാഷ്ടാംഗം രാഘവേ തദാ.

ശ്രുത്വാ പ്രാപ്തം തതോ രാമം സർവോ വൈ മാഥുരോ ജനഃ182.

വർണാ ബ്രാഹ്മണഭൂയിഷ്ഠാ ദ്രഷ്ടുമേനം സമാഗതാഃ.

സംഭാഷ്യ പ്രകൃതീഃ സർവാ നൈഗമാൻബ്രാഹ്മണൈഃ സഹ183.

ദിനാനി പംചോഷിത്വാഽത്ര രാമോ ഗംതും മനോ ദധേ.

ശത്രുഘ്നശ്ച തതോ രാമേ വാജിനോഥ ഗജാംസ്തഥാ184.

കൃതാകൃതം ച കനകം തത്രോപായനമാഹരത്.

രാമസ്ത്വാഹ തതഃ പ്രീതഃ സർവമേതന്മയാ തവ185.

ദത്തം പുത്രൗ ത്യേഽഭിഷിഞ്ച രാജാനൗ മാഥുരേ ജനേ.

ഏവമുക്ത്വാ തതോ രാമഃ പ്രാപ്തോ മധ്യംദിനേ രവൗ186.

മഹോദയം സമാസാദ്യ ഗംഗാതീരേ സ വാമനം.

പ്രതിഷ്ഠാപ്യ ദ്വിജാനാഹ ഭാവിനഃ പാർഥിവാംസ്തഥാ187.

മയാ കൃതോഽയം ധർമസ്യ സേതുർഭൂതിവിവർധനഃ.

പ്രാപ്തേ കാലേ പാലനീയോ ന ച ലോപ്യഃ കഥംചന188.

പ്രസാരിതകരേണൈവം പ്രാർഥനൈഷാ മയാ കൃതാ.

നൃപാഃ കൃതേ മയാർഥിത്വേ യത്ക്ഷേമം ക്രിയതാമിഹ189.

നിത്യം ദൈനംദിനീപൂജാ കാര്യാ സർവൈരതംദ്രിതൈഃ.

ഗ്രാമാന്ദത്വാ ധനം തച്ച ലംകായാ ആഹൃതം ച യത്190.

പ്രേഷയിത്വാ ച കിഷ്കിംധാം സുഗ്രീവം വാനരേശ്വരം.

അയോധ്യാമാഗതോ രാമഃ പുഷ്പകം തമഥാബ്രവീത്191.

നാഗംതവ്യം ത്വയാ ഭൂയസ്തിഷ്ഠ യത്ര ധനേശ്വരഃ.

കൃതകൃത്യസ്തതോ രാമഃ കർതവ്യം നാപ്യമന്യത192.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

ഏവന്തേ ഭീഷ്മ രാമസ്യ കഥായോഗേന പാർഥിവ.

ഉത്പത്തിർവാമനസ്യോക്താ കിം ഭൂയഃ ശ്രോതുമിച്ഛസി193.

കഥയാമി തു തത്സർവം യത്ര കൗതൂഹലം നൃപ.

സർവം തേ കീർത്തയിഷ്യാമി യേനാർഥീ നൃപനംദന194.

ഇതി ശ്രീപാദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഡേ വാമനപ്രതിഷ്ഠാനാമാഷ്ടത്രിംശോഽധ്യായഃ38.
